

*Литовка Валерія Володимирівна,
магістрант,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»;
Науковий керівник:
Мельничук Наталія Юріївна,
кандидат економічних наук, доцент;
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ БАНКІВ

Діяльність банків, які мають на меті отримання прибутку, є важливою передумовою виникнення грошових потоків. Здійснення банками практично всіх видів операцій зумовлене певним рухом грошових коштів у формі їх надходження або витрачання. Грошові потоки банку виражаються у його фінансових операціях, до яких належать такі як: кредитні, депозитні, касоворозрахункові, емісійні, інвестиційні, посередницькі, депозитарні, трастові, заставні, інформаційні обслуговування. У свою чергу, грошові кошти є тією економічною цінністю, яка представляється в миттєво оберненій формі, завдяки притаманним їм властивостям:

- їх можна в будь-який момент перетворити на споживану форму;
- вони стійкі за своєю економічною цінністю;
- практично не існує ніяких витрат при купівлі або продажу;
- вони мають властивості подільності й мобільності.

Ці виняткові якості грошових коштів у процесі здійснення банківських операцій пояснюють наявність певної уваги до їхнього руху в часі, який являє собою безперервний процес і визначається поняттям «грошовий потік» [1].

У процесі управлінських дій щодо оптимізації грошових потоків та конкурентоспроможності банків вагому роль відіграє організація системи аналізу, за допомогою якої здійснюється планування і прогнозування на звітний період. Проблема ефективності проведеного аналізу полягає в раціоналізаторському підході до його організації, який включає прийняття економічно обґрунтованих рішень і дій та деталізацію його складових елементів, які в сукупності утворюють систему методів і засобів, що забезпечують її функціональне призначення [2].

Банківська система відіграє важливу роль грошових потоків держави і створює умови для подальшого розвитку економіки України. Існують різні трактування поняття грошових потоків, але його загальноприйняте визначення відсутнє. В економічній літературі зустрічаються словосполучення «грошові потоки», «грошовий потік» або «рух грошових коштів».

Широке коло питань, пов'язаних з дослідженням грошовий потік банківської діяльності, проблеми використання і визначення раціональних підходів щодо методики виконання планів, висвітлено в роботах зарубіжних і вітчизняних вчених-економістів, таких як: О. Азрілян, Г. Александер, В. Бочаров, Р. Брейлі, Г. Буличева, В. Володіна, В. Дабел, В. Ковальов, Б. Колас, Р. Кох, М. Сорокіна, Е. Хелфферт, І. Хотинська, А. Чернов, У. Шарп та ін.

Узагальнення та аналіз наукових результатів дозволили визначити, що системні комплексні дослідження, присвячені управлінню грошовими потоками банків. В залежності від співвідношення об'єму позитивного та негативного потоків суми чистого грошового потоку характеризується, як позитивними, так й негативними величинами, що визначають кінцевий результат фінансової діяльності будь-якого банку, а також це впливає на формування та динаміку розміру залишку його грошових активів [1].

Потреба в створенні ефективної системи управління грошовими потоками банків є незаперечною, як і важливість усвідомлення необхідності розробки теоретичних аспектів її функціонування для апарату фінансового менеджменту банківської установи. Для ухвалення ефективних фінансових рішень щодо управління грошовими потоками банків України є важливим використання дієвого організаційно-економічного механізму, який характеризується як система взаємопов'язаних між собою елементів, яка визначає і забезпечує реалізацію комплексу заходів на кожному із етапів управління грошовими потоками [4].

Управління грошовими потоками банку є важливою складовою частиною загальної системи управління його фінансовою діяльністю. Воно дає змогу вирішувати різноманітні завдання фінансового менеджменту і підпорядковане його головній меті. Основною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги банку та формування необхідної звітності, що забезпечить проведення всебічного аналізу грошових потоків [2].

Сучасна економічна думка з питань фінансового планування розглядає, в основному, організаційні питання формування окремих планів розвитку та їх інформаційного забезпечення, меншою мірою торкаючись таких питань, як організаційно-методичні аспекти розробки загальної фінансової стратегії. Таким чином вирішення питань вдосконалення методів реалізації фінансового планування зумовлює потребу у відповідних наукових дослідженнях [3].

Грошовий потік у аспекті стратегічного обліку та аналізу - це не тільки процес руху грошових коштів та їх еквівалентів з певною швидкістю, що розподіляється на зовнішній та внутрішній потік, а й вартісне збільшення по всьому складу активів і зобов'язань банку за певний період часу з врахуванням залишків як на кінець, так і на початок періоду [1].

Список використаних джерел

1. Пірог Д. В. Грошові потоки банку як самостійний об'єкт стратегічного обліку та аналізу // Економіка та держава. 2011. № 7. С. 86–89.
2. Кириленко В. Б. Організація обліку, контролю та аналізу депозитних операцій банку: монографія. Київ: КНЕУ, 2008. 264 с.
3. Нестругін В. О. Фінансове планування в банку та шляхи його вдосконалення. URL: http://www.rusnauka.com/3_ANR_2012/Economics/1_99683.doc.htm
4. Крючко Л. С. Вдосконалення напрямів управління грошовими потоками підприємств // Вісник Дніпропетровського державного аграрного університету. Серія: Економічні науки. 2013. № 2 (32). С. 198–200.